

geteken keresztül 180 kilométernyire vasutat építettek a tengerbe, hogy a keyvesti kikötő: egy kis sziget öblében jelentőséggel teheres, mi után ez látszott Florida egyetlen alkalmas kikötőjének. A világ legesodálatosabb kikötője ez, ahol a vasut pilléreit korálszigetek alkotják és ahol egy helyen például az egyik sziget-pillér a másiktól 9 kilométernyire fekszik. Panbeache környékén történt egyébként, hogy a Stanley cég szigeti nyaralótelepeket parcellázott és mert ötvenszeresen tuljgyezték, hát

a tengerbe épített szigeteket és ezeket adta el azoknak, akik a részvényeket látatlanban lejegyezték.

Miami fel fog épülni

Bizonyos, hogy Miami fel fog épülni romjából, mint ahogyan felépült Sanfrancisco, Chicago és Baltimore. Baltimore leégésekor Tisza István magyar miniszterelnök jótékony adományt ajánlott fel, Baltimore azonban visszautasította, mert Amerika soha sem fogad el külföldi segítséget.

Briand a németországi titkos szervezetek felosztását követeli

(Berlin, szeptember 21. Az Uj Kelet tudósítójától.) Stresemann külügyminiszter ma érkezik haza a német fővárosba és a pénteki minisztertanácsban tesz jelentést a Thoiry tanácskozásairól. A birodalmi kormány minden valószínűség szerint el fogja határozni a tárgyalások folytatását, aminek következtében Stresemann még október elején Párisba utazik, hogy Briand-ral újra fölvegye tanácskozásait.

Az újabb tanácskozások során újabb szóba hozzák nemcsak a német leszerelési kérdést, hanem a titkos terroriszervezetek végleges felosztásának kérdését is. Briand már az előző megbeszéléseken rámutatott arra, hogy a Reich-wehr bizonyos körei szoros kapcsolatot tartanak fenn titkos fegyveres szervezetekkel és jelölte, hogy a Németország és Franciaország közötti közeledés politikájának fejlődéséhez töföltétel e szervezetek megszüntetése.

Megtalálták David Reubeni zsidó törzsét

Egy jeruzsálemi jelentés szerint Ibn Saud vahabita király titkára rábukkant az elveszett tíz zsidó törzs leszármazottaira. Max Brod, aki Reubenit, mint rajongót állította be regényében, a jelentés hírére sajnálja, hogy így bánt el vele

(Prága, szeptember 22. Az Uj Kelet tudósítójától.) Rendkívül érdekes és az egész világ zsidóságát megrázó jelentés érkezik most Jeruzsálemből. Nincsen kevesebbről szó, mint arról, hogy Ibn Saudnak, a vahabita királynak személyi titkára ráakad arra a zsidó törzsré, amelynek létezéséről annak idején David Reubeni tett először említést és amely az elveszett tíz zsidó törzsnek az egyenes utódja. Ez a jelentés új fényt vet Dávid Reubenire, a zsidó történelem egyik legérdekesebb és ezideig még meg nem oldott problémájára.

1523-ban egy exotikus külsejű zsidó jelent meg Európában: David Reubeni, aki arról hozott hírt, hogy Arábia belsejében egy Chabor nevű zsidó állam van. Az elvesztettnek hit tíz törzs utódai ezek a zsidók és ő, Dávid Reubeni, a zsidó király fia. Azért jött Európába, hogy a zsidókat és az európai udvarokat, a törökök elleni háborúra szervezze meg. A chabori zsidó hadsereg élén Palesztinát akarta meghódítani és a régi zsidó államot újra életre kelteni. Dávid Reubennel Európa legszámottevőbb hatalmai — többek között a pápa is, — tárgyalásokba bocsájtakozott, de terve a zsidóság részvétele nélkül megbukott. Grätz, a legnagyobb zsidó történelemírő, közönséges szédelőnek mondja Reubenit. Max Brod, a nagynevű író, nem régen regényt írt Dávid Reubeniről, amelyben rehabilitálni igyekszik hőst. Most ez a Jeruzsálemből érkező érdekes hír újabb felszólásra készíti ebben az ügyben Max Brodot, aki ezuttal a következőket mondja:

Hatvan ezer tagból áll a megtalált törzs

Különös híradás érkezett a napokban Jeruzsálemből. A Mekkahódító Ibn Saudnak, a vahabita királynak titkára előadást tartott és előadásában beszámolt egy középárabian élő független zsidó beduintörzsről, névszerint a Haibar törzsről, a vahabita fegyverszövetségeiről. Hatvan ezer lelket számlál ez a törzs, igen harcias és betartja a zsidó vallási parancsokat — egyszóval egy független harcias zsidó törzs.

Egy ilyenfajta törzsről állította a híres középkori zsidó szabadsághős Dávid Reubeni 1523-ban, hogy az ő megbízásából jött Európába,

azzal a céllal, hogy hadakat és segítséget gyűjtson Palesztina visszafoglalására és a zsidó nép felszabadítására. Grätz történelemkönyve az egész dolgot szédelőnek jelenti ki és az egész Chabor vagy Chaibar királyság szerinte nem volt egyéb, mint közönséges család. Most aztán Ibn Saud titkárának előadásából egyszerre kiténik, hogy még a név is megegyezik a valóssággal — és az én Dávid Reubenim rehabilitálva van.

Egészen bizonyos, hogy nem volt szédelő. Ha az ember a naplóját olvassa, amely a breszlai Frankel féle intézetben van másolatban és többször ki is nyomatták (az eredetije rejtelmes módon eltűnt az oxfordi Bodlejánából, ahol még 1867-ben katalogizálva volt) ha az ember ezt a naplót olvassa, akkor az írója egy naiv és föltétlenül becsületes ember benyomását teszi az olvasóra, olyan ember benyomását, aki csak ámulni tud afelett, hogy az európai zsidók nem követik a szabadságharcra való felhívását. Nagyon karakterisztikus a naplónak például ez a része:

Jeruzsálem vagy Siéna

„Vasárnapon elindultunk, Siéna-ba mentünk és egy előkelő férfunak, névszerint Imaól Mariótónak házába érkeztünk — isten oltalmazza. De nem volt odahaza, hanem a városban. Amikor később hazaérkeztünk, a házában egyik nagy szobájába vezetett bennünket és négy szobát és háló alkalmatosságokat bocsájtott a rendelkezésünkre. Nagy háza volt neki, mert nagyon gazdag volt. — én kérdeztem tőle: mit választasz inkább? Jeruzsálemet, vagy azt, hogy örökre itt maradj. Erre így felelt nekem: Semmi vágyam nincs Jeruzsálem iránt és csak itt kívánok maradni Siénában. Ez a felelet nagy csodálkozásba ejtett engem, hogy a nagy gazdagságot, amit isten adott neki, nem kívánja érdemes feitekben isten szolgálatára használni, hanem hogy telhetetlen volt pénz-sóváregyében. Valóban úgy van az, a kapzsi sohas tud jóllakni a pénzzel.“

Ez a nép még ma is él

És úgy még sokat lehetne idézni ebből a megható naplóból, ami Dávid Reubenit mindegyre a

tapasztalatlan, történelmi, teliszidó szerepében tünteti fel, a művelt, de nemzeti ösztönükben már meggyengült európai zsidókkal szemben.

Bizvalom, hogy Gáz szidalmazásai engem is befolyásoltak kissé. Ámbár hogy mindig éreztem, — még a Gáz torzításán át is, — ennek az embernek hősi és tragikus nagyságát. De az a szuggessió, hogy hazudott, már olyan mélyen belém maria magát, hogy a regényemben félhazugnak írtam meg. Az éi koncepcióim szerint Chaborból jött ugyan, de a kildetését csak kitalálta. Gáz szerint soha se volt Chaborban (Chabar) mert egy ilyen nevű független zsidó állam akkori időben (1523) állítólag már egyáltalán nem volt. Csak Mohamed id-jéből, tehát sokkal korábbi időből vannak történelmi bizonyítékaink független arábi zsidó törzsekről. — És most aztán ki ünk, hogy ez a név még a mai nap is él! Segény Reubeni, milyen igazságtalannal bántan még én is veled, holott én mindig őszinte csudádó voltam. Hiszen hihetőleg minden megfellel az igazságnak, amit a te „Neszior“ naplókönyvedben följegyeztél. És most, az öreg kékű Grätzzel és velem is szemben, az kellene tenni, hogy a naplót a maga teljes egyszerűségében kinyomassák mint háber népkönyvet, jó kritikai kiadásban és európai nyelvekre is lefordítsák és az első lapjára Saume mondatát tegyék jellegnek: „mi vadak mégis csak jobb emberek vagyunk.“

Gyermeki lelki és vitéz királyi

Igen, mint egy igazi vadász, aki nem ósmari Európa felszínre mázolt udvariasságát, úgy uasott ez a megható gyermek lelki és vitéz királyi a nyugati zsidók között és igyekezett előkészítődött lelkéből a zsidóság utolsó ezk'ait kiesíthetni. Ebben ment tönkre. De a zsidó nép mind a mai napig csak annyiban hódolt ennek a hősnének, hogy a történetírő, vagy pusztá legendávi sápasztották, vagy mint gazembert és szédelőt ámitottak az utókor szemé elé. — Ha az én regényem csak a kezdetét jelenti e mélységesen megható történelmi alak igazabb méltatásának (ugy értem: a kezdetét, az első ösztökélését) — akkor meg vagyok elégedve a munkámmal.

„Chabor király-ága“

Eduard Biberfeld, a David Reubeniről szóló értekezésében, hosszasan idézik a „Chabor“ névvel is, amely név mos: hirtelen „Chabor“ kiejtésben érte meg feltámadását. A Királyok II. könyve (így idézi Biberfeld) azt írja a tíz törzsről, hogy az északi Izráél birodalmának szétlulása után az aszír Salmanszár fogságába hurcolta őket és p-dig „Chelachba, Hóra-ba és Hábor-ba“. A nevek az iráni fensikra engednek következtetni. Biberfeld úgy véli, hogy a tíz törzs emberei az iráni fensikról Arábiába és innen Afrikába (falassák) vándoroltak — és a Hábor nevet az Arábiában elfoglalt országokra is ráruházták. Ezzel viszont teljesen megegyezik Reubeni állítása, (a naplójában) hogy az ő „Chabor király-ágában“ élnek a Rauben, Gad és fél Manassé törzsek leszármazottjai és hogy ezek a törzsek őszedőttetésben állnak Sinton és Benjámin törzseivel, akik a saját királyuk, Baruch ben Safet uralma alatt a fehér és kék Nilus között laknak Talaa az a hír, amely egy ilyen slveszettnek hitt törzs felbukkanásáról számol be, mégis csak kissé galvánizálón fog hatni a zsidó történelemszinkre és geogra-fusainkra és újabb kuta-fókra fogja ösztökélni őket ezen az annyira elhanyagolt területen.

Az érdekes kérdések tömege bukkan fel: csak kettőt akarok ezek közül megemlíteni. Vajjon maradt-e még valami emléke a Chabor törzsen David Reubeninek, a törzs hősnének és milyen mélyben látják a történelmi visszaemlékezéseikben, a királyi összeomlott európai vállalkozását. Vajjon ez a harcias zsidó törzs most is olyan elutasítón áll az európai zsidósággal szemben, mint azok a zsidó beduinok, akiknek portyázásairól az angol lapok 1880-ban közöltek híreket?

Átköltözés miatt

az „Au Printemps“ (azelőtt Missir) áruház összes áruit a mainaptól kezdve rendkívül leszállított áron kiárusítja!

Ha ke
a mi orsz
ujjéépítés
szög gazd
mezőgazda
potnál na
fejlődött v
bármily t
És ha ne
elemek b
ujra kive
részvétell
nek érezt
azok az
ilyen kolo
nek, még
azt a meg
fejlődését

Ha P
nélküli en
amelyet k
tenünk, a
küliségűk
nyújtottuk
szükséges
országban
mindekeke
láthattuk
Két v
az ország
sleges mód
összes mun
hanem am
tömegi e
kapuit. Ha
vesztég áll
ennek az,
van, mind
koznak a
akkor meg
mi szívünk
dójét.

Valóba
döntő órák
szavakat a
dolog, hog
renyhe tem
akik a pa
bizonyítják
kell, mind
való minde
teljesíteni.
hiteképe
azért, mert
előkészít
ben meg v

A jövő
lünk, hogy
gához a n
esztendőkb
ményekre
készítő stá
akkor mi l
eleddig kiv

Ezekből
Chaim We
tilésén: „A
tudjuk, ho
kell azt ve
remteni a
a nagy m
den erőnk
honunkat,
mi kezűb
a saját sze

Ugyan
cutive fell
tézett, hog
következő
biztosítson
telepithess
hessük ök
végül ugy
költöknél
vaiban is,
tervezetét

Legol-
csóbban

A szükség óráján

Ira Moses Kleinmann

— Befejező közlemény —

Ha kellő mértékben juttattunk volna támogatást a mi országunknak, azt a támogatást, amelyre az újjáépítés munkájában szüksége van, akkor az ország gazdasági helyzete a termelése és a fogyasztása mezőgazdaságban és iparban egyaránt a mai állapottól nagyobb lendülettel és gyorsabb tempóban fejlődött volna ki és országunk alkalmassá lett volna bármily tizezernyi tömegbevándorlás befogadására is. És ha nem is tudtuk volna elkerülni az alkalmatlan elemek beözönlését, akiket az ország most gyorsan újra kivet magából és akikkel bizonyára nagy részvétel vagyunk és akiken segíteni kötelességünknek érezzük, továbbá ha nem is maradtak volna el azok az állandó gazdasági krízisek, amelyek az ilyen kolonizáció természetével szorosan összefüggnek, mégis az ilyen állapot nem keltette volna fel azt a megröppenést, amellyel most a művünk további fejlődését féltjük és szemléljük.

Ha Palesztina területén most sokezer munkanélküli emberünk van és épen abban a tömegben, amelyet kétségteletlenül alkalmas elemnek kell tekintünk, akkor tudjuk meg, hogy az ő munkanélküliségükben mi vagyunk a bűnösök, mert nem nyújtottuk azokat a pénzeszközöket, amelyek a szükséges gazdasági berendezésekhez kellett az országban és amely gazdasági berendezésekkel mostan mindezeket a tétlenül nyugovó kezeket munkával láthatjuk volna el.

Két vagy három olyan nagy iparművünk van az ország területén, amelyekben, — ha csak a szükséges módon fejlődhetek volna, — nemcsak az összes munkanélkülieket foglalkoztatni tudtuk volna, hanem amelyek révén az újabb bevándorlók nagy tömegi előtt tudtuk volna megnyitni az ország kapuit. Ha azonban ezek az iparművek évről évre vesztve állanak és nem dolgoznak és az eredménye ennek az, hogy az országban ezernyi munkanélküli van, mindamellett hogy szinte uton útfélen kínálkoznak a tevékenykedés objektív lehetőségei, — akkor megdöbben a félelemtől és a szorongásban a mi szívünk, mert féltjük a művünk egész jövődjét.

Valóban úgy van az: fordulóponton állunk és döntő órák virradtak ránk, — fogjuk fel ezeket a szavakat a maguk teljes súlyosságában! Lehetetlen dolog, hogy a mozgalmat még éveken által ebben a renyhe tempóban engedjük vánszorogni. Mindazok, akik a palesztinai helyzetet ismerik, egyhangulag bizonyítják, hogy azt amit Palesztinában teljesíteni kell, mindazt a legközelebbi időben a jövődre való minden elodázás kizárásával haladéktalanul kell teljesíteni. Politikai tekintetben is jelentékenyen hiélképesek lettünk az utóbbi időben és pedig azért, mert eddigi munkásságunkat csak mintegy előkészítő állapotot tekintettük és ebben a feltevésben meg vannak elégedve vele.

A jövőre vonatkozólag azonban azt várják tőlünk, hogy hozzáállásunk már végrevalahára maradjon a nagy műhöz is. De ha az elkövetkező esztendőben is csak olyan munkásságra és eredményekre tudunk rámutatni, amelyek csak az előkészítő stádiumnak felelnek meg, ki tudja, hogy akkor mi lesz azzal a politikai hitellel, amelyet eddig kivívtunk magunknak.

Ezekről a gondolatokról vezéreltetve adta ki Chaim Weizmann is a jelszót az Akciónakomité ülésén: „Az előkészítés ideje elmúlt. Most már tudjuk, hogy mi a tennivalónk és hogy miképpen kell azt végrehajtani és már sikerült bázist is teremteni a munkásságunknak, kezdünk tehát hozzá a nagy mű megalkotásához. Gyűjtsük össze minden erőnket, hogy végre felépíthessük nemzeti otthonunkat, amelynek felépítése kevés esztendőre a mi kezünkben van és amelynek felvirágozását még a saját szemünkkel láthatjuk majd meg“.

Ugyanez a gondolat van meg a cionista Executive felhívásában is, amelyet a zsidó néphez intézett, hogy a nemzeti otthon felépítésére az elkövetkező esztendőben legalább 2 millió font-t biztosítson, hogy ezáltal 30.000 újabb bevándorlót telepíthessünk le az országban és meggyökeresíthessük őket a mezőgazdaságban és iparban. És végül ugyanez a gondolat található a mi nagy költőnknek, Chaim Nachman Bialiknak ama szavaiban is, amelyekkel egy gyors országépítő munka tervezetét terjesztette elő a legközelebbi jövőnkre.

A nagy látnok lángoló szavai, amellyel a zsidó nép génuszának vágyódását fejezte ki a megváltás után, a mi főpapunknak prófétai jóvendómondása a szervezetünk vezetőinek kiáltványa, akik immár 30 esztendeje áldozták testüknek és lelküknek minden erejét szerencsétlen néptük újjáélesztésére, akik közül az egyik immár az aggastyáni kort érte el és mindamellett világrészről világrészre jár, hogy a lesújtottak szívét felébressze és a megaláztatott lelkét élettel töltse el, hát mindez ne legyen alkalmas arra, hogy a saját szívünket is megreszkettesse? Vajjon lesz e olyan hangos az ő szavuk, mint a sófár hangja, amely a városban rivall, hogy a nép felriadjon? És mindenekelött

vajjon fel fognak-e riadni azok, akik „cionistáknak“ nevezik magukat és már ezáltal is a lélek magasabb polcain állanak? Vajjon fel fog-e kelni az egész nép egyöntetűségben és vajjon mondani fogja-e: Ezen a fordulóponton az élet utját akarjuk választani, ebben a döntő órában magunk akarunk és egyöntetűen akarunk dönteni a jövőnk felől és a zsidó nép történetét erős alapra kívánjuk helyezni.

Valóban hol van az ige, amely még el nem kopott volna a mi szánkban, a szó, amely a zsidó szívbe tudjon hatolni, amely lobogó lángot tud gyújtani benne, szent tüzeket, amelyek a lelkünk mélyéig izzanak.

Ádám professzor a bajtársi szövetség terrorja ellenére is megkezdte előadásait

Az ifjusági nagybizottság az utcai tüntetések ellen foglalt állást. Az incidensek azonban ennek dacára is folytatódna

(Budapest, szeptember 22. Az Uj Kelet tudósítójától) Az egyetemi hallgatók nagybizottsága tegnap a Gólyavárban ülést tartott, amelyen a következő határozati javaslatot fogadták el:

„Az ifjusági nagybizottság foglalkozott a numerus klauzusz reformjával és elhatározta, hogy szombaton küldöttséget meneszt a kultuszminiszterhez és csak szután fog a kérdéssel érdemileg foglalkozni. A nagybizottság felhívja az ifjuságot, hogy az utcai incidensektől tartózkodjék, mert ezzel csak ártanak az ügynek“.

Ez a határozat vegyes érzelmeket keltett az ifjuságban és többen elkeseredetten kiáltották:

— *Ebbe nem megyünk bele!*
— *Ha a nagybizottság nem tudja mi a kötelessége, majd mi elintézzük a dolgot!*

A Gólyavárban tartózkodók nyomban el is határozták, hogy külön akciót kezdenek, mert teljesen fölöslegesnek tartják, hogy memorandummal forduljanak a kultuszminiszterhez, aki esetleg megint elhuzza a dolgot és csak időt akar nyerni.

A diákok a Gólyavár szónokainak adtak igazat és Ádám professzor abcogolásával távoztak a Trafort-kerthé és ott várakozó társaikkal együtt elhatározták, hogy megakadályozzák Ádám professzorának. A professzor háza előtt azonban egy csapat rendőr helyezkedett el, amely megakadályozta a tüntetést.

Róhoz Imre szinigazgató, aki egy házban lakik Ádám professzorral, két emelettel annak lakása alatt, bejelentette a rendőrségnek, hogy amint hétfőn este a lakására felment, a sötét lépcsőházban három fiatalembert látott, akik a bajtársi egyesületek sapkáját viselték és az Ádám elleni merénylet tervéről vitakoztak. A rendőrség megtette az előkészületeket, hogy az esetleges merényletet megakadályozhassa.

Természetesen ezek az utcai botrányok nem befolyásolják azt a pogramot, amelyet Ádám tanár kiűzött az idei előadásainak megtartására. Körülbelül tíz nap múlva meg fogja kezdeni előadásait. Azt, hogy kik és hányan irakoztak be Ádám professzor óráira, azt még nem lehet tudni.

Szeptember huszonhetedikén kezdődnek a pótérettségi vizsgák

Az erdélyi bizottságok névsora

(Cluj-Kolozsvár, szeptember 22. Az Uj Kelet tudósítójától) A köépiskolai oktatásról szóló törvény rendelkezési értelmében az öszi érettségi vizsgálatok szeptember 27-én, hétfőn veszik kezdetüket. Kolozsváron a tanügyi inspektorátus intézkedési alapján a vizsgára jelentkezők kötelesek szombaton, 25-én délelőtt a Barjtu lőszem épületében megjelenni, hogy a szükséges instrukciókat átvegyék. Az irásbeli vizsgák hétfőn kezdődnek meg és három napig (hétfő, kedd, szerda) tartanak. Csütörtök a szünnap, pénteken pedig kezdetüket veszik a szóbeli vizsgák, amelyek előreláthatólag több napot vesznek igénybe.

A közoktatásügyi minisztérium már ki-nevezte az egyes kerületekben működő vizsgáztató-bizottságokat és az idevonatkozó rendelkezés már a hivatalos lapban is napvilágot látott. Eszerint Erdély területén a következő összeállítású bizottságok fognak vizsgáztatni:

Kolozsvár. (Ide tartozik még: Dés, Szamcs, ujjvár, Naszód.) A bizottság elnöke Bogdan-Duica, román nyelv. A bizottság tagjai: Ciura, latin, Fortunescu, francia, Mateescu, történelem-földrajz, Demetrescu, filozófia és jog, Sătescu, matematika, Litau, fizika-kémia, Opreanu, természettudományok.

Marosvásárhely. (Ide tartozik még: Bazteroc, Torda, Gyergyószentmiklós, Csikszerecs.) A bizottság elnöke N. D. Ágan, román nyelv. A bizottság tagjai: Sulica, latin, Baciu, francia, Popa, történelem, Mironescu, földrajz, Niculescu, matematika, Nicolau Sebastian, fizika-kémia, Bojoru, természettudományok.

Nagyvárad. (Ide tartozik még: Szilágysomlyó, Zilah, Nagyszalonta, Belényes.) A bizottság elnöke: Gh. Juga, matematika. A bizottság

tagjai: Regman, román, Cseri, latin, Neicu, francia, Sofronie, földrajz és történelem, Neş, fizika-kémia, Vostinaru, természettudományok. **Szatmár.** (Ide tartozik még: Nagybánya, Belényes.) A bizottság elnöke: Cariojan, román. A bizottság tagjai: Szeles, latin, Jekier, francia, Binculescu, történelem, Labotin, földrajz, Vergulescu, matematika, jog.

Nagyzeben. (Ide tartozik még: Szászváros, Déva, Petrozsény, Nagyenyed, Balázsfalva és a brassói „Loguna“ lőszem). A bizottság elnöke: Caracostea, román. A bizottság tagjai: Zaharia, latin, Bartherotte, francia, Cucuianu, matematika, Andreacu, fizika-kémia, Mumuionu, természettudományok.

Brassó. (Ide tartozik még: Szászváros, Déva, Petrozsény, Sepsiszentgyörgy, Fogaras, Segesvár, Székelyudvarhely, Medgyes, Erzsébetváros, Székelykeresztúr). A bizottság elnöke: Popa-Lăseanu, latin. A bizottság tagjai: Teulescu, román, Teodorescu, francia, Moişil, történelem, Lanjoanu, földrajz és természettudományok, Jonescu, matematika, Anastasiu, természettudományok.

Temesvár. (Ide tartozik még: Lugos, Karánsebes, Oravitza, Turnu-Severin.) A bizottság elnöke: Evloceam, latin. A bizottság tagjai: Jonescu, román, Marinescu, francia, Dumitrescu, történelem, Manculea, földrajz, Chirulescu, számtan, Gherghiu, fizika-kémia, Dumitrescu, természettudományok.

Arad. (Ide tartozik még: Brád.) A bizottság elnöke: Banescu, latin. A bizottság tagjai: Constantinescu, román, Fotino, francia, Ciucanu, történelem, Baleanu, földrajz, Ascaniu, matematika, Calozer, fizika, kémia, Nicoliu, természettudományok.

Legolcsóbban **fest, tisztít UNIO, Cluj** Fióközlet Str. Barjtu 2., Str. Iuliu Maniu 8. Cal. Moşilor 110. Gyár C. Regele Ferdinand 133. **Telefon 877**

Missir) kezdve
ja!

INNEN-ONNAN

Görbe tükör a világpolitika hatásmas-ságairól. Németország legnagyobb karikatúristája, a híres Dolbin, aki jelen volt mint rajzoló az összes világpolitikai jelentőségű kongresszusokon, nagyon érdekes nyilatkozatot tett minapiban egy újságíró előtt. Elmondotta, hogy eddig körülbelül negyvenezer rajzot készített különböző politikusokról és azt a megjegyzést tette, hogy ő ugy rajzolta meg az embereket, ahogy azoknak belsajjt maga előtt látta.

Az újságíró erre feltette a kérdést, hogy el tudná-e szavakkal is mondani, hogy mit látott „belső”-nek a világpolitika tényezőinél. A karikatúra-művész erre készségesen megrajzolta szavakkal is néhány politikus portréját. Az érdekesebbeket itt adjuk olvasóinknak:

Titulussou román miniszter egyike a legérdekesebb arcoknak. Legalább huszszor lerajzoltam és mindig találtam benne újat. Nagyon intelligens és okos embernek látom, aki saját magát is kitűnően el tudja szórakoztatni. Feltétlenül nagy diploma. Nem tudtam kicsoda, amikor először láttam. Felővált a szemem és ezért rajzoltam le.

Briandról az a véleményem, hogy nagyon bohémlelkű. Testileg megöregedett, de lelkileg fiatal maradt. Ma már csak a szeme élénk, más minden megöregedett rajta, az orra és az álla amszuak.

Paul Boncour nagyon ápoló, nagyon érdekes ember, neki is előszörban a szemem fascináió. Talán Briandon kívül ő az egyetlen diplomata, ahinek állandóan mozog a szeme... De azért nem annyira vákázatos a tekintete, mint a Briandé.

Mensdorf gróf, az osztrák delegátus azt a benyomást teszi rám, hogy nagyon gazdag és régi iskolából való ember. Sok értéket nem fetelezek fel róla, de különben sem találtam az osztrákok között egyetlen érdekes embert sem.

Benesnek a szemem csak látszólag ütsek és alvók, olyan ember, aki nagyon is befelé néz és a dolgok mélyébe tekint.

Radióót, a szerb parasztvazért nem ismerem, amikor először láttam. A kezét néztem, azt a nagy, darabos parasztkézet, amit külön lapra, külön a fej nélkül is lerajzoltam. Bizonyos voltam abban, hogy forradalmár. Csak később tudtam meg, hogy jól láttam.

Lord Cecil mindig szaval a tudással rajzoló, hogy most egy kedves, jószágos hegédművészt szedek a ceruzám hegyére. Hit és szív van benne. Chamberlaint csak egyszer rajzoltam le. Mindig ugyanaz az alvó arc. Élettelen, egyforma és hüvös.

Nincsiacs nagyon jó téma. Orremer. Az orra nagyon sokatmondó, okos és szellemes orr. Nem hiszem róla, hogy nem foglalkoztatással. Rendkívül erőlyes és intelligens. Ülök, hogy itt van, az ilyen arcot szeretem rajzolni.

Hogyan nyaralt Bernhard Shaw? Bernhard Shaw a nyarat Olaszországban töltötte, Siresában, a lombardiai tavak mellett. Alig zajlott le tünnetése, alig üdözötték hívei hetvenedik születésnapja alkalmából, hátat fordított Albionnak. De előbb otthon még kijelentette: sajnálja, hogy angol alattvalónak született.

Ez a fanyar kijelentés azzal magyarázható, hogy a kormány és a hivatalos irodalom a távollétével tüntetett, míg a német nagykövetség hivatalosan is szerencsekívánatait fejezte ki.

A népszerű író rang rejtve nyaralt, távollartott magától minden hírlaptudósítót, egyáltalán senkit sem fogadott. Villámvonattal érkezett Párisból és az Albergo Regina legszebb szobáit foglalta le, melyek a tóra néznek. Azonnal kirándulást tett motorcsónakján a tavon.

Természetesen még aznap megkezdődött az újságírók ostroma, kik körülvették a portást, legendás borralalókat ígérve neki, hogy vigye be a mesterhez névjegyüket. De a portás hajthatatlan maradt. Tudniillik az még nagyobb borralalót kapott az ír drámaírótól, hogy ne

engedjen hozzá senkit.

Napja egy részét szobájában töltötte, a másik részét motorcsónakján. Gyakran meglátogatta a szemben lévő parton, Cerroban, egy ottani angol barátját, aki egy villában lakott a tó partján.

Reggel világos sűrű ruhát viselt, délután sötétet, este a vacsorához smokingot öltött. Vele együtt nyaralt — polgári módon — a felesége, aki a külsője után itélve, kitűnő háziasszonynak látszik, simán hátrafésült haját és orrán csipetűt visel. Állaadóan francia könyveket olvasott.

Shaw kün a parton kis panama-kalapot hordott, melynek széle borzontos szemöldökéig ért. Szakálla már fehér, hófehér, kerekre van nyírva, bajusza szintén fehér és torzonborz, valóságos macskabajusz ezen a piros arcon. Magas és hosszú, súlyos léptekkel jár. Karján rendszerint egy ríktűzőld selyemmel bélelt esőhöpenyt tart. Kirándulásához kék inget öltött a látszóvót vállára csapva viszi. Szobájában a Bederker. Olyan, mint akármiylen más angol. De aki figyelmesen megnézte, az fölismerte az aroképsin látható szénfekete szemet, mely sötétén villog a pillátlan és piros szemhéjak

közül, merész tekintetét és ajta két szélén a a guayoros figyelmet.

Élénk érdeklődést tanusított a mozihirodések iránt. Minthogy nem tudott olaszul, a pincérel naponta lefordította magának a drámák címeit, mindig megkérdezve tőle, hogy jó e. Ha a pincér, mint drámai kritikus jónak találta, akkor elment. Így nézte meg az egyik rendőr-filmet is.

Este szmokingban jelent meg a szálloda éttermében, teknősbékaeretes pápaszemmel. A Shaw házaspár együtt evett, de még vacsora alatt sem beszélt egymással. Nyilvánvalóan rég elmondtak már mindent, mint az afféle öreg házastársak.

Olaszosan étkeztek, majdnem mindig makkarónt ettek és nyers paradicsomot. Az író közben olvasott, olykor-olykor mosolygott azon, amit olvasott. Egy regény volt előtte: Nigel szerencséje. Főnu a szobájában több más könyv, angol regények, egy tanulmány a modern táncokról és számos Olaszországra vonatkozó utikönyv.

Éjjeliszekrényén két könyv: Tolsztoj Háboru és békéje, aztán Pirandello legújabb regénye: Mattia Pascoal.

Mussolini kormányintézkedéssel tiltotta le az olasz lapok franciaellenes támadásait

Állítólag a római francia követség interveniált

(Róma, szeptember 22. Az Uj Kelet tudósítójától.) Emlékeztet még az az éles támadás amelyet az olasz sajtó a Mussolini ellen elkövetett legutóbbi merénylet alkalmából a francia kormány ellen intézett. Ez a gyalázó sajtókampány, mely még felhivatalos jellegű lapoknál is a legsértőbb szélsőségekre rsgadtatta magát, mire váratlanul véget ért. Minthogy az olasz sajtó egész ritka kivétellel a kormány utasításának engedelmeskedik, nyilvánvaló, hogy a támadások letuvásában kormányintézkedésről van szó. Politikai körökben azt beszélik, hogy Mussolini erre a római francia követtel lefolytatott uolsó tanácskozás után adta ki a rendeletet. A sajtó most a másik szélsőségre esik és egyáltalán nem érinti a kérdést.

A lapok még a Korszikában tegnap lefoyt, véros olaszellenes tüntetésről sem adnak más információt, mint a számukra egyformán megfogalmazott hivatalos jelentést. Állítólag a korszikai tüntetések politikai kihasználása ellen is határozott letiltó utasítás érkezett a lapok szerkesztősegeihez. A felhivatalos „Tribuna” jelentése szerint Mussolininak tegnap különben találkoznia kellett volna Génúában Chamberlainnal, aki Génúából visszautaztatásban fölkereste Génúában időző családját. Minthogy azonban Mussolini id-jét a minisztertanács és a fascista nagytanács ülése teljesen igénybe vette, nem tudott a fővárosból eltávoni. Politikai körökben ennek a találkozásnak elmaradását is különbözőképen magyarázzák.

Még mindig nincs megoldva Kolozsvár téli villanyvilágításának problémája

Dragos mérnök két és félmillió lejért ezer lóerős energiaforrást ajánlott fel a városnak

(Cluj-Kolozsvár, szeptember 22. Az Uj Kelet tudósítójától.) A kolozsvári városi tanács kétnapos folytatólagosan tartott ülésén foglalkozott a város villamosárammal való ellátásának kérdésével, amely ismeretesen, még mindig nem nyert kielégítő megoldást. A villamosművek jelenlegi üzembarendezése távolról sem alkalmas a város sokszorosan megnövekedett igényeinek kielégítésére és Kolozsvár városi tanácsa már hivatalos léptékek id-jétől kezdődőleg hatalmas erőfeszítéseket tesz, hogy a város téli áramszükségletét biztosíthassa. Minthén a villamosművek megfelelő kibővítése horribilis összegeket igényelne, a városi tanács a kérdés ideiglenes megoldásának érdekében a strandfürdő melletti energiatelepre kétezer lóerős Diesel-motor beállítását határozta el, amelyre ismeretesen árverést is hirdetett.

A legfelsőbb technikai tanács jvonban — a beavatoltnak szerint — az a verésen konkurráló cég közbelépésére — nem approbálta a Diesel-motorok megvásárlására vonatkozó határozatot. Így a város villamosárammal való ellátásának kérdése ismét válságba került és a fenyegetőző közeledő téli hónapoknak a legreménytelenebb kilátásokkal magyunk elébe. A tanács állandó bizottsága két napig tartó ülésén foglalkozott a téli hónapok zavartalan áramszolgáltatásának megoldásával. Idevonatkozólag Dragos Traian mérnök a városi műhelyek igazgatója ajánlatot

nyújtott be a városi tanácsnak, amelyben dec. 15 vel egy ezer lóerős energia forrást hajlandó a város rendelkezésére bocsátani két és félmillió lej ellenértékért. Ha meggondoljuk, hogy a két Diesel-motor megvásárlása mintegy hármasmillió lejé várn igénybe, úgy ez az összeg fantasztikusan olcsónak tetszik. Dragos mérnök azonban nem volt hajlandó a városi tanácsnak az energia-forrás mibenlétét elárulni. Az állandó bizottság ma déiben tartott ülésén beható tanácskozásokot folytatott az ajánlattevővel és végül is egy bizottság delegátusát határozta el, amely előtt Dragos mérnök ismertetés tervét.

Amennyiben Dragos igazgató javaslata elfogadható és keresztülvihető, úgy az áramszükségletnek javarésze a téli hónapokra biztosítottnak látszik és súlyosabb zavarok elkerülését garantálja. Ezenkívül tervbe vettek a tanács a villamosvezetékek kicserélését, amivel szintén tekintélyes áram-öbbletet számít biztosítani.

Osvada polgármester-helyettes a ma esti expressz-vonattal imét Bukarestbe utazott, hogy a Diesel motorok ügyében, amelyek a kérdésnek mégis többé-kevésbé végleges megoldását jelentené, — az ismét összeülő legfeljebb technikai bizottságtól kedvező döntést kicsikarjon. A polgármester-helyettes utjától függ tehát a Kolozsvár zavartalan áramszolgáltatásának kérdése.

330 lei

Valódi bőr iskolai- és aktatáska

a CORSO-BAZÁR-ban, Cluj, Regele Ferdinand 17.

330 lei

Az Uj K...
Szerkeszt...
Felelős...
Az Uj K...
ne

Add a...
a szer...
és pu...
kalmá...
Am n...

Kemér...
álméd...
A mi...
lámpá...
és zso...

Gonos...
dobták...
Eged...
a puz...
ez a v...

Add a...
hogy...
e korl...
hol ve...
s a tö...

Jöjj...
szerep...
Oroszl...
teljesi...
míg m...

Töröl

Beáll...
árvnykát...
dagja...
től: mi...

A sul...
és drágis...
orvos ve...
csoportra...
hogy ere...
kérdésére...

A zel...
mutatta...
ügyről v...
gát fogja...
megyeter...
kézről“...
el s hátr...
kat, aki...
voltak.

Kolor...
több mi...
várja a t...
Sajno...
röl-hétre...
ben egy...
kezdetén...
Minden...
a legto...
kell. Sír...
laszthat...
összeget...
szidó tár...
ték az e...
gyermek...
A na...
lozsvár n...

HIREK

Az Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bánági zsidóság napilapja.
Szerkesztők: Giszkalay János és dr. Marton Ernő
Feladvény szerkesztő dr. Marton Ernő.
Az Uj Kelet cikkeinek utánnyomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

A mai napról

Csütörtök

5687. Tiszi 15.
Szukkot 1
1926. szept. 23.

Péntek

5687. Tiszi 16.
Szukkot 2.
1926. szept. 24.

Szombat

5687. Tiszi 17.
Sab. Cholhamoed
1926. szept. 25.

Jöjj, a sátrak várnak

Add a kezéd, itt táj már minden, minden,
a szenvedések ninc: már ize itt —
Ős pu zlak álma szjog sziveinkben,
kalmár-ajkak kiálják fennen: isten!
Am miénk az isten, miték a hit.

Kemény kövén a sorsnak és jelennek
Álmodjuk vissza multtá a jelent —
A mi sátrunk: vágy, a mi sátrunk: lélek,
lámpása ég benn a szenvedésnek
és szoltára égi, tiszta csend.

Gonosz góg cifra Nessus-ingét
dobták reánk sivar, vad kezek —
Eged alá uramisten vágyunk,
a puszta ki, mert nem világunk
ez a világ, — e sivar rengeteg.

Add a kezéd... új Sináj bérce várja,
hogy új törvény lángja csepjon át
e korhadt, haszug, kőzök világán,
hol vert a vágy és fáj az álom
s a törvény árok, puzta gát.

Jöjj sátrak várnak, messze, messze, messze,
szereimes sátrak örök ég alatt —
Oroszlán báránnyal őzri csendjét,
teljesítsük a sors rendelését,
míg mögöttünk ma és tegnap elmsrad.

Salamon László

Töröljétek le az árvák könnyeit

Beállt az őszi a tél hidege már előre v. ti
árnyékát. Sok száz apró, kis árva gyermek
dugja össze fejcsokkát s halkán kérdik egymás-
tól: mi lesz velünk?

A súlyos gazdasági helyzet, a pénztelenség
és drágaság reánehaz-dett: a dr. Leitner Fülöp
orvos vezetése alatt álló cluj-i Árvagondozó
csoportra és elénk állítja a nehéz problémát,
hogy ezeknek a gyerekeknek és özvegyeknek
kérdésére mit fogunk felelni?

A zsidó társadalom minden időben meg-
mutatta, hogy helyén van a szíve, ha zsidó
ügyről van szó és reméljük, most is bizonyosá-
gát fogja adni ennek, mivel a sors által leg-
megyűlöltetebbitől sujtottakról van szó: „gyermek-
ekről”, akiknek szülei messzi tereken véreztek
el s hátrahagyták árván és elhagyottan azo-
kat, akik nekik a világon legkedvesebbek
voltak.

Kolozsváron háromszáz árva gyermek és
több mint száz munkától elgyötört özvegy
várja a támogatást, fát, cipőt, meleg ruhát.

Sajnos, a támogatásra szorulóknak száma hét-
ről-hétre szaporodik, bevételünk összege ellen-
ben egyre kisebbedik, holott épp most, tél
kezdetén súlyos feladatokat kell megoldanunk.
Minden árva gyermeknek cipőre van szüksége,
a legtöbbnek téli ruházatról is gondoskodnunk
kell. Sürgősen elő kell teremtsük az ezen ha-
laszthatatlanul szükséges dolgokra a megfelelő
összeget. Éppen ezért kérve kérjük Kolozsvár
zsidó társadalmának minden tagját: adakozza-
tók az elhagyott, támasznélküli, éhező és fázó
gyermekeknek.

A napokban elindulnak házról-házra Ko-
lozsvár nemesein érző zsidó leánnyal és asszo-

Maniu szerint az olasz-román szerződés nem respektálja Románia integritását

Rövidesen aláírják a konkordátumot

(Bucuresti-Bukarest, szeptember 22. Az Uj Kelet tudósítójától.) Maniu Gyula a „Lupta” egyik munkatársának interjú adott az olasz-román szerződésről. Nyilatkozatában kijelenti, hogy ennek a szerződésnek aláírása mélységes felháborodást keltett az egész országban, mert a szerződés így, hogy van sérti az ország érdekeit, sőt területi integritását sem respektálja, ami pedig legalemibb része az ország békeszerződésében biztosított szuverenitásának. Maniu, nyilatkozatának végén leszögezte, hogy a szerződés ratifikálását mindenképpen meg kell akadályozni. És azonban egyáltalán nem jelent demonstrációt az olasz nép ellen, sőt nemzeti büszkeségünknek megmentését.

A karaván és a kutya

Averescu tábornok interjú adott a „Popolo d'Italia”-nak. Nyilatkozatát a kufaresi eseményekre előzve így kezdi: A karaván halad, a kutya ugat.

nyal, hogy tegyék sorába felkérjük a kolozsvári zsidó társadalom azon tagjait, kik még nem támogatták az árvákat. Reméljük, hogy nem lesz senki se, aki kivonja magát ez alól.

Minden zsidó család tartza szent kötelességének, hogy a Zsidó Árvagondozó tagjai sorába felvétesse magát.

A Zsidó Árvagondozó kolozsvári vezetősége.

— Az Uj Kelet legközelebbi száma a közbeeső ünnepek miatt vasárnap reggel a rendes időben jelenik meg.

— Mária királyné elhaza-zott az amerikai utját? Bukarestből jelentik: A „Politica” című lap szerint Mária királyné elhalasztotta amerikai utazását. A „Lupta” ugyanezt jelenti még pedig bécsi forrásból, hozzászól azonban, hogy ez a hír nem nyert megerősítést.

— Ferdinánd királyon könnyű műtétet hajtottak végre. Ferdinánd királyon ma a sinajai Pelisor-kastélyban könnyű operációt hajtottak végre. Az operációt Djuvara professzor, Romanov és Manolea orvosok segítségével hajtották végre. Az operációról orvosi balletint adtak ki, amely szerint a király maricheban szenvedett, amelynek kiirtása szükségessé vált.

— Averescu a pápánál. Romából jelentik: Averescu tábornok Penescu vatikáni követ kíséretében tegnap délután megjelent a Vatikánban, amelynek lépcsőbejárataánl Caccia és Dominoni bíborosok, Dolci bukaresti pápai nuncius fogadták a miniszterelnököt. A pápa magánkönyvtárában fogadta Averescu tábornokot mintegy 20 percig tartó audiencián, majd a kíséretében volt személyiségek járultak pápai kihallgatásra. Az audiencia után Averescu meglátogatta Gasparri bíboros államtitkár, aki délután a román követségen viszaadta a miniszterelnök látogatását.

— Crainic államtitkár Kolozsvárra jön. Bukarestből jelentik: Crainic művészeti államtitkár a napokban Kolozsvárra utazik az Opera ügyének megoldása érdekében.

— Október 17-én kongresszust tart az országos diákszövetség. Bukarestből jelentik: Az Országos Diákszövetség október 17-ére kongresszust hívott össze Jasiba. A belügy minisztérium megadta az engedélyt a kongresszus megtartására.

— Hazaérkezik a Csehszlovákiában szerencsésen járt repülőkapitány. Bukarestből jelentik: A Csehszlovákiában szerencsésen járt Banculescu kapitány, akinek lábát amputálták, holnap érkezik Jasiba.

— Olaszország — mondja Averescu tábornok — általános örömmel fogadta a szövetség megkötésének hírért. Ugyanilyen örömmel fogadja Románia is. Ha hallatszani fognak támadó hangok, úgy ezek bepolitikai motivumból fakadnak és nem Olaszország ellen irányulnak.

Aláírják a konkordátumot

Egy Rómából érkezett magántávírat arról számol be, hogy a konkordátumot néhány napon belül aláírják. Az olasz sajtó részletesen ismerteti a konkordátum tervezetét, amely nagyjában a Vatikánnak Németországgal kötött konkordátumával megegyezik. Különösen kiemelik az olasz lapok azt a tényt, hogy a konkordátum értelmében a püspökválasztások szabadsága teljesen biztosítottnak mondható, amennyiben a kormány csak politikai szempontokból kell approbálja a kinevezett püspök személyét.

Vegetáriánus kongresszus Kolozsváron

Körülbelül másfél évvel ezelőtt a vegetáriánusok egyesületet alakítottak Kolozsváron. Ennek az egyesületnek az lett volna a célja, hogy megfelelő módokat és alkalmakat nyújtson a vegetáriánizmus híveinek olcsó növényi táplálékok beszerzésére. Ezért elhatározták, hogy most, vasárnap délelőtt a kolozsvári Kereskedelmi és Ipari Kamara dísztermében nagygyűlést hívnak össze, melynek egyedüli tárgya a vegetáriánizmus okos és célszerű, minden túlzást kikapcsoló propagálására lesz. A nagygyűlésen, amelyre érdeklődőket szívesen látnak, meg fogják vitatni ama lehetőségeket is, hogy milyen feladatok mellett lehetne egy életképes egyesület alapítani. Ennek az egyesületnek volna feladata aztán, hogy szakszerű előadások keretében terjessze a vegetáriánizmust, másodsorban pedig, hogy a vegetáriánizmus híveinek lehetővé tegye, hogy a szükséges növényi tápszereket és gyümölcsöket olcsó és könnyűszerrel tudják beszerezni.

— Felhívás a zsidó diákokhoz. Felkérjük azon szegényeorsu erdélyi zsidó diákokat, akik a múlt évben külföldi egyetemen tanulnak és tanulmányaikat ebben az évben is külföldön fogják folytatni, hogy segítyezsék ügyében dr. Eisler Matyas fő-rabbi unál Cluj, Str. Aurel Visicu 2. sz. folyó hó 30 ig jelentkezzenek.

* Ferdinánd. A cluj-i Törvényszéktől. Sz. Elm. VIII. A. 2/8—1926. Hirdetmény. Közhírré tesszük, hogy dr. Pop Sándor cluj-i kir. ítélőtáblai főügyész ur, cluj-i kir. közjegyzővé nevezetvén ki, működését a mai nappal megkezdte. Irodahelyisége Juliu Maniu-utca 6 sz. alatt van. Cluj 1926. július 16 án. Elnök: Báisth József s. k. Jegyző: Ciuca Antal s. k. P. H

Ne mulassza el

meglátni a **Rózsa Royal drogeria** nagy szappankirakata-t a **Főtéren**.

Feltűnést keltő olcsó versenyárak!

A zongorák olcsóbbak lettek,

Triska I.

ne mulassza el érdeklődni **Triska I.** zongoranagyraktárában
Telefon 4-19. Cluj, Str. Saguna (volt Bartha Miklós-utca) 14. Telefon 4-19.

két szélén a
a mozihirde-
ott olaszul, a
magának a
ve tőle, hogy
ritikus jónak
meg az egyik
a szálloda ét-
paszettel. A
még vacsora
válnálónan rég
afféle öreg
mindig makka-
Az író köz-
lygott azon,
előtte: Nigel
ob más könyv,
modern tán-
a vonatkozó
olsztoj Háboru
abb regénye:

ta le
ásait

éles támadás-
ból a francia
lapoknál is
hogy az olasz
hogy a tá-
k, hogy Mus-
a rendelkezet.

adnak más
itól a kor-
lapok szer-
ülönben talál-
este Genuában
nagy tanács
kben ennek a

r téli

ánlott fel

amelyben dec-
rást hajlandó
ét és félmillió
juk, hogy a
tegy hirtelen
ez az összeg
ragos mérnök
osál tanácsnak
ni. Az állandó-
lésén beható
mlattevővel és
határozta el,
rtetné tervét.

javaslata el-
az áramszük-
ra biztosított-
k elkerülését
a tanács a
mivel szintén
biztosítani.

a ma esti
sthe utazott,
amelyek a
gleges meg-
zező legfel-
vező döntést
ettes utjától
áramszolgál-

O lei

— **Ma érkezik Romániába Wilson özvegye.** Nagyváradról jelentik: Ma érkezik Romániába Woodrow Wilson özvegye, aki két titkárnője és öccse kíséretében utazik. Az elnök özvegye néhány hete európai körúton van és több napig Budapesten tartózkodott. Wilsonné ma érkezik meg a román határra, ahol bukaresti ismerősei várják. Manu bukaresti mérnök, aki hosszabb ideig Amerikában tartózkodott és igen jó ismerőse az elnök özvegyének, már tegnap megérkezett Bihar-püspökre. Wilsonné Sinajába utazik, ahol több napig fog tartózkodni, azután autón bejárja egész Romániát. A külügyminisztérium intézkedéseket tett, hogy megfelelő módon fogadják az Egyesült Államok volt elnökének özvegyét.

— **Turista kirándulás.** Az Erdélyi Kárpát Egyesület f. hó 26-án (vasárnap), Orcz Endre vezetésével, hátszágilag engedélyezett kirándulást rendez a zobokai kőbányához a következő programmal: gyűlékezés a vasúti állomáson. Indulás 9.48 órákor személyvonattal Szatmárnémetiig, honnan Zobokra és vissza a vasúton mentén gyalog lesz a hazatérés. Gyaloglás 8 óra. Vasúti költség 66 lej. Ételmest mindenki magával hoz. Vendégeket szívesen lát az egyesület.

— **Nem hetyezik szabadlábra Windischgrätzet.** Budapestről jelentik: A Kuria ma döntött Windischgrätz és Nadosy szabadlábra helyezése fölött és úgy intézkedett, a két frankhamisító továbbra is fogságban marad. Ugyanazok elutasították Windischgrätznek azt a kérését, hogy háziőrizetbe helyezték.

— **Véres családi dráma egy erdélyi községben.** Nagyenyetről jelentik: Borzalmas családi dráma játszódott le néhány nappal ezelőtt a közeli Felenyed községben. Varga György, egy iszákosságáról ismert 65 éves gazdálkodó, már korán reggel alaposan felhajtott a geratra és hazatérve a családjához, András nevű 28 éves fiával valami csekélység fölött összeszólalt. Varga András csillapítani próbálta ittas édesapját, de az öreg még jobban feldühödött, egy hirtelen mezdulattal kirántotta a bicikliját és markolatig dőlt a fia mellébe. Varga András azonnal összerogyott, a házbellek javeszékelésére összehutott szomszédok orvosért futottak, aki megállapította, hogy a szúrás a szívburkot is érte. A biciklázó apát a csendőrség szonnal letartóztatta, a szerencsétlen Varga Andrást pedig a nagyenyedi kórházba szállították be. Előbismaradásához kevés a remény.

— **Át akarta repülni az Óceánt és lezuhant a startnál.** New Yorkból jelentik: Feneck francia repülőkapitány ma hajnali öt óra 30 perckor indult el a new-yorki repülőtérről, hogy leszállás nélkül árepülje az Atlanti óceánt. Alig hagyta el a repülőgép a repülőteret, dermesztő szerencsétlenség történt. A repülőgép két motorja ismeretlen okból felrobbant és a gép, alig néhány száz méternyire a start helyétől, lezuhant és izzóporrá zúzódt. Feneck kapitány és amerikai kísérelője, Courtin gépész, idejékorán kiugrottak ejtőernyőkkel az égő repülőgépből, úgy, hogy csupán kisebb sérüléseket szenvedtek. A gép másik két utasa azonban a lényeg közt lelte halálát. A katasztrófának több ezer ember volt a szemtanúja.

— **Debrecenben itékeznek két romániai rablógyilkos felett.** Debrecenből jelentik: A magyar határőrök régebben elfogták a Romániából Magyarországra szökött Dunea Valér és Andreika Pompilius rablógyilkosokat, akik Dáván két özvegyasszonyt meggyilkoltak és kiraboltak. Elfogatásukról értesítették a román hatóságokat, miután azonban ezek a kiadatásukra vonatkozólag nem tettek lépéseket, most a magyar hatóságok itékeznek fölöttük.

— **Vilmos császár megint memoárokat ír.** Londonból jelentik: A londoni Methuens kiadóvállalatnál a legközelebb Vilmos császárnak egy új könyve jelenik meg „My Early Life” cím alatt. Az ifjúságáról szóló memoárjában a császár részletesen leírja, milyen spártai egyszerűségben és igénytelenségben nevelték. Az angol publikumra való tekintettel a császár különös gondnal dolgozta ki azokat a fejezeteket, amelyek nagyanyjáról, Viktória angol királynőről és édesanyjáról szólnak. Vilmos császár már eddig sem fukarkodott a memoárokkal s mint kiderül, most tart kora ifjúságának elmondásánál. Hány kötet memoárt ír a császár, mire eljut a bubyfrizura korszakához.

— **Csehszlovákia is antialkoholista akar lenni.** Prágából jelentik: Az absztinencia csehszlovákiai szervezetek feliratot intéztek a kormányhoz és népszavazást kívánnak az alkoholizmus ellen. Minthogy azonban egy népszavazás rendkívül költséges, azt kívánja a szövetség, hogy a kormány a legközelebbi parlamenti vagy községi választásokkal egyidejűleg arról is szavattassa meg a népet, hogy kívánja-e a csehszlovák köztársaság a száraz törvény meghozását.

— **Megsemmisítették a brassói polgármesterválasztást.** Bukarestből jelentik: A belügyminiszter megsemmisítette Brassó város képviselőtestületének alakuló ülésén hozott határozatokat és az új választások megejtéséig dr. Laticu prefektust bízta meg a primaria vezetésével.

— **Hajószerecséflenség kétszáz halottal.** Kalkuttából jelentik: Két nappal ezelőtt a bengáli öbölben egy gőzös hajótörést szenvedett és 200 személy a tengerbe fulladt. Nagy részben nők és gyermekek voltak a hajótörés áldozatai. A brit Elefanta gőzös a legsürgősebben segítségére sietett a veszedelembé jutott hajónak, azonban összesen huszonhat személyt tudtak csak kimenteni.

Underwood

a világ legjobb rögépe. Gyári lerakat **Révész Béla** papírkereskedésében, Marosvásárhely

— **Felfüggesztettek egy bukaresti pénzügyi inspektort.** Bukarestből jelentik: A pénzügyminiszter ma felfüggesztette állásától Lupu pénzügyi inspektort, akit erkölcstelen üzelmekkel és közokirathamissal vádolnak.

— **A romániai Vörös Kereszt készül ötvenéves jubileumára.** Bukarestből jelentik: A román Vörös Kereszt 50 éves jubileuma alkalmával október folyamán nagy ünnepek lesznek az egész országban. A Vörös Kereszt központi választmánya érintkezésbe lépett a sajtóval az akció támogatása érdekében.

— **Elveszett a Brüni Gépgyár hetvenmilliónyi tartaléktőkéje.** Prágából jelentik: A „Prager Tagblatt” munkatársa ma beszélgetést folytatott a Brüner Maschinenfabrik igazgatójával, aki felvilágosítást nyújtott a gépgyár vagyoni viszonyairól. Hödl igazgató többek között ezeket mondta: A gyár mérlege 1926 júniusáig elkészült. A mérleg eredményeiről közelebbit nem mondhatok, annyi azonban bizonyos, hogy az összes tartalékok 70 millió korona értékben elvesztek. Elveszett a részvénytőke legnagyobb része is. Valószínű, hogy a részvényeket 4:1 arányban kell lebélyegezni. A mérleg felállítását után az összes veszteség 150 milliót fog kitenni. Ebből 10 milliót az igazgatósági tanács már befizetett.

— **A Palesztina-hivatal közleményei.** A Chaklait palesztinai állatbiztosító intézet, néhány állatörvost keres. Érdeklődők forduljanak az alábbi címhez: Chaklait állat-örvostbiztosító-társaság, Tibériás, Palesztina.

— **Az Uj Kelet Oradea-Mare-Nagyvárad fiókiadóhivatala.** Str. Aurel Vlaicu 51., (Blum Zsigmond) és Eszredévi emléktér 2. sz. (ernyőüzlet) alatt van. Telefon 3-66.

— **Sulyos zavargások Boroszlóban.** Boroszlóból jelentik: A munkanélküliek gyűlést tartottak, amely után az utcákon tüntető felvonulást rendeztek. A rendőrség meg akarta akadályozni a felvonulást, a tüntetők egy rendőrt megszurkáltak, a rendőr erre lött és két személyt, akik közül egyik asszony, megölt. Őt sebesült is van. A további zavargások megakadályozására katonai készültséget vezényeltek ki.

— **Elrontott gyomor, bélzavarok, émelygés, kellemetlen szájvíz, homlokfájás, láz, székszorulás, hányás vagy hasmenés esteinél már egy pohár természetes „Ferencz József” keserűviz gyorsan, biztosan és kellemesen hat.** A gyakorlati orvos tudomány igazolja, hogy a **Ferencz József** viz használatára sok évés és ivás káros következményeinél igazi jótéteménynek bizonyul. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

Írdessen az Uj Keletben!

SPORT

A Haggibbor kétnapos bukaresti vendégszereplése

Vasárnap a Juventus lesz a Haggibbor ellenfele

(Cluj-Kolozsvár, szeptember 22. Az Uj Kelet tudósítójától.) Két nappal ezelőtt távirai meghívás érkezett a Haggibbor vezetőségéhez a főváros legerősebb, országos viszonylatban is repektábilis játékos képviselő egylete: a Juventus részéről, amelyben kétnapos bukaresti vendégszereplésre hívják meg a Haggibbor futball-csapatát. A tárgyalások azonnal megindultak a két egylet között és tegnap estére sikerült megállapodást létrehozni. A megállapodás értelmében a Haggibbor kétnapos vendégszereplése Bukaresztbe utazik és vasárnap az Amatr-vező Juventussal mérí össze erejét, míg márnapi ellenfele minden valószínűség szerint az ugyan-csak játékos Sportul Studentescule lesz.

A Haggibbor fővárosi premierje elé, amely hatalmas erőpróba elé állítja a fejlődő formában lévő kolozsvári zsidó csapatot, országszerte hatalmas érdeklődéssel tekintenek sportkörökben. Bár a Haggibbor az utóbbi időben ismét nem jelentéktelen veresztéseket volt kénytelen szenvedni és a játékosok kondícióját is megzavarták külső (RMS) körülmények, Front Dóme hozzáértő és szakavatott munkájának eredményeképpen a Haggibbor ma mégis tekintélyes formációt képvisel, amely — mint azt a vasárnapi CFR mérkőzés megmutatta, — küzdeni, lélekkel küzdeni is tud. És Bukaresztben elsősorban is erre van szükség. Tudott dolog, hogy a fővárosi csapatok technikailag nem képviselik az első klasszist, fogyatékosaiakat azonban lelkesedés, gyorsaság és a rámenős játék, szóval a kick and rush stílus alkalmazásával pótolják. Bzonyos, hogy ezzel a játékmóddal szemben puha és enervált technikai trükkökkel dolgozó csapatok nem fog érvényesülhetni.

A bukaresti találkozások komoly erőpróba a Haggibbor küzdenitudásának és komoly erőmérő játékkészségének. Reméljük, hogy a Haggibbor játékosai tudatában vannak a fontos feladatnak, amely elé a kétnapos bukaresti vendégszereplés állítja és méltó módon fogják az egylet szintjét képviselni. A bukaresti expedíció egyébként előreláthatólag a következő játékosok vesznek részt: Rosenfeld I., Poliák, Wesel, Diamantstein, Klein, Braun, Fahn, Rosenfeld II., Rosenfeld III., Farkas, Reményi, Szilágyi, Weiss, Glanzmann II. és valószínűleg csatlakozni fog az együtteshez a rövidesen le szerelő és végleg anyagszűkítéshez visszatérő Mózes is.

Anyák öröme

„FAMOS” gyermekvédő-óv.

A gyermek minden felügyelet nélkül magára hagyható. Gyermekkoscihoz vagy játszószékhez erősítve, a gyermekre adva, megóvja a gyermeket a kocsiból való kieséstől. Mosható. Gyermekeknek 6—18 hónapos koráig nélkülözhetetlen. **Kapható 125 leiert** a most megnyílt

Corso-bazárban, Cluj

Regele Ferdinand 17. — Vidékre szétküldés a pénz előzetes beklődése mellett.

Fényképészeti cikkek

állandóan raktáron

Bernát

papírosáruházában.

Sötétkamara állandóan rendelkezésre áll.

Lemezeket kidolgozunk.

Ideális hashajtó és soványító szer
Purgen
(Purgo) Bayer
Kapható minden gyógyszerkereskedésben

Jól bevezetett vegyipar **képviselőt** keres Tarda, Baia Mars és Bistrita városokban. Ajánlatot Rudolf Mosse Rt., Oradea küldendők „Zakufft“ jeligére. Mosse-hirdetés

Mozik műsora szept. 23-án
Előadások minden mozgóban d. u. 3 kor kezdődnek

Select-mozgó
Szeptember 22-én mutatja be
Harry Liedtke és Eszterházy Ágnes
filmrészleteket szenzációs filmkben
Sonia Orloff hercegnő
c. filmben Monop.

Urania-mozgó
Ma, szeptember 23-án mutatja be a rendkívül érdekes tárgyu filmet Konrad Veidt el és André Nox al
Gróf Kostia-t
Ragyogó rendezés. Monop. 1 film

Apollo-mozgó
Egy társaságbeli lány bűne
Szenzációs modern dráma a reális életből, 6 felvonásban. Főszerepben a gyönyörű filmművésznő Main Marsch

Tevékeny segéd,
(szak tudással) valamint gyakornok, fizetéssel azonnal felvétetik. B. Holländer engros és detail festékkereskedése, Nagyszombat, Piata Priutul C rol No 23. Herms 21750

Csomagoló
ládák
és mindennemű posta, liborós ládák jutányosan beszerezhetők az
Optima
ládagyárban
ECKSTEIN és RÓTH — ORADEA
Calea Victoriei (Kolozsvári-utca) 101-103.
Telefon 9-99.

Prima tüzifát
Fischer
Olban és spritva legjutányosabban házhoz szállít
Calea, Piata Garii No 2. — Telefon 1300.

KÖZGAZDASÁG

Kereskedőkből és politikusokból álló érdekszövetség kapja meg a kolozsvári vámszabadraktár koncesszióját?

A konzorciumba az „Albina Intrepozite“ apportként vinné be meglévő raktárhelyiségeit

(Cluj Kolozsvár, szeptember 22. Az Uj Kelet tudósítójától). Most, hogy Manolescu pénzügyminiszterhelyettes kolozsvári gazdasági ankétján konkrét formában is kijelentette, hogy Kolozsvár meg fogja kapni a vámszabadraktárt, időszerűnek tartjuk ismertetni azokat a terveket, amelyek az eddigi különböző tárgyalások során felvetődtek a vámszabadraktár felállítására vonatkozólag.

A kereskedelmi és iparkamara vezetője a kamara legutóbbi tanácsülésén tervezetet terjesztett elő, amelynek az volt a lényege, hogy konzorciális alapon létesüljön egy részvénytársaság, amelynek az legyen a rendeltetése, hogy a vámszabadraktárt felépítse, vagy egy megfelelő helyiséget béreljen és ezen az alapon realizálja a vámszabadraktár koncesszióját. A terv szerint, ebben a konzorciumban, amely hárommillió lej alapítőkével indulna meg, másfélmillióval a kereskedelmi és iparkamara venne részt, másfélmilliót pedig a nagyobb kereskedelmi és ipari cégek jegyeznének le.

Est a javaslatot, amint annak idején már jelentettük, a kamara tanácsulása nem fogadta el és a Manolescunak átadott erre vonatkozó memorandumot úgy módosította, hogy a vámszabadraktár koncesszióját a kormány a kamara részére adja meg és annak mikénti felhasználásáról az igazgatótanács egy későbbi időpontban fog határozni.

Amint most feltétlenül kompetens helyről értesültünk, a vámszabadraktár felállításának ügye újabb fordulatot vett, amelyet, ha az érdekelte gazdasági rétegek nem is tekintenek teljesen

kielégítőnek, mindenesetre alkalmas arra, hogy előbbre vigye a kérdés végleges megoldását.

Mint ismeretes, Manolescu az ankéton annak a véleményének adott kifejezést, hogy a kereskedelmi és iparkamara nem alkalmasak arra, hogy üzleti vállalkozásokba kezdjenek, mert ez a presztizsük rovására menne, míg pedig a kamaráknak éppen az a rendeltetésük, hogy minél nagyobb hivatalos jelleggel képviseljenek. A pénzügyminiszterhelyettes már abban a beszédében sejtetni engedte, hogy a vámszabadraktárak ügyét úgy akarja megoldani, hogy a kamaráknak ellenőrzési joguk legyen ugyan, de a koncesszió realizálására egy olyan magántőkés csoport alakuljon, amelyben lehetőleg az összes gazdasági rétegek képviselve legyenek.

Ez a kérdés a gazdasági ankét után a salutimegyei prefektus által Manolescu tiszteletére adott vacsorán is szóba került, amelyen több avarosánus politikus is részt vett. Itt az a terv merült fel, hogy a kolozsvári vámszabadraktár felállítására adandó koncesszió kihasználására egy olyan konzorcium alakuljon, amelyben az egyes gazdasági rétegeken kívül a kormány több közigazgatási és politikai exponense is képviselve legyen. Ugyancsak intervenció történt abban az irányban is, hogy ebben a konzorciumban az Albina Intrepozite meglévő raktárhelyiségeivel apportként lépjen be. A jelek szerint Manolescu nem fogadta kedvezőtlenül a kereskedőkből és politikusokból álló konzorcium tervét, mert Caciula, a kamara főtitkára ebben az ügyben már tegnap este Bükarestbe utazott.

† A zürichi utóban 283 a lej. A tegnapi zürichi utózárszó 281-25 szantimos lej-jegyzését a mai hivatalos tőzsde csak részben eszkomptálta 280-as jegyzéssel. A mai utóban a lej árfolyama azonban már 283-ra emelkedett, míg Párisban 1930-as nyitás után zárlatnál 2000-ra javult a román valuta. Ugyancsak tovább emelkedett a lej a többi külföldi tőzsdéken is. A belföldi pénzpiacra a devizák árai, a külföldi lejjavulás dacára, mire élénkebb keresletre szilárdultak. A devizák szilárdulását a közeli ultimóval magyarázzák, mert október 1-ére állítólag nagyobb eszdekességeket kell külföldi devizákban kiigényíteni. A mai árfolyamokat pedig elég mélynek találja a pénzpiac a realizálására.

† Európa fizethet Amerikának. Newyorkból jelentik: Mellon, az Egyesült Államok pénzügyminisztere visszaérkezett európai tanulmányutjáról és referált Coolidge elnöknek Európában szerzett

tapasztalatairól. Mellon kijelentette, hogy az európai országok kereskedelmi helyzete teljesen kielégítő és Amerika nyugodtan ragazkodhatik adósaival szemben a hitelszerződésükben foglalt összes feltételek betartására.

† Németországi papírmárkakötvények beváltása. A brassói német konzulátus alábbi felhívását közöljük, amely ismerteti a német papírmárkakötvények beváltásának módját: — 1. A német birodalmi márkára szóló államadóssági papirokat kicsérélik új értékpapirokra. Általában ezer márka helyett 25 RM (Reichsmark) névértékű értékpapirokat adnak. Elsősorban azokat cserélik be, amelyeknek tulajdonosai igazolni tudják, hogy az értékpapirokat 1920 június elseje előtt szerezték meg és ezek azóta állandóan tulajdonukban vannak. A kötvénytulajdonosok amellett, hogy új értékpapirokat kapnak, részt vesznek a járadékok kiadásában, amelynél a névérték öszörösöt

Tőzsde

A mai napon élénkebb keresletre valamivel szilárdabbak voltak a devizák. Zürichben a lej 280-as zárlat után 283-ra emelkedett, de javult a többi külföldi tőzsdéken is.

Devizák	Valutapiac 1926 Szeptember 22 (Rador)								
	Kolozsvár	Zürich		Páris	Bükarest	Budapest	Bécs	Prága	Newyork
		nyitás	zárlat						
Zürich	3700-3730	—	—	704	3670	18805	18695	654	1933
Newyork ..	190-192	517 ³ / ₄	517 ⁵ / ₈	3543	189	71430	70870	3985	—
London ...	932-936	2511 ¹ / ₂	2511 ¹ / ₂	177	919	3467 ¹ / ₄	3440	16427	48537
Páris	530-540	1410	1425	—	525	1965	1925	99 ¹ / ₈	275 ¹ / ₂
Milano	710-730	1885	1890	133	690	2310	2579	12387	365 ¹ / ₂
Prága	563-567	1532 ¹ / ₂	1532 ¹ / ₂	107 ³ / ₄	560	2115 ¹ / ₂	2099 ¹ / ₂	—	296 ¹ / ₄
Budapest ..	370-375	7250	7250	—	2640	—	9924	474	—
Belgrád	—	915	915	—	340	1262 ¹ / ₂	125270	5985 ¹ / ₂	177 ¹ / ₄
Bükarest ..	—	280	280	1930	—	—	393 ¹ / ₄	1875	54
Varsó	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bécs	2700-2720	7300	7300	—	26 ¹ / ₂	10075	—	47740	—
Berlin	—	123 ¹ / ₄	123 ¹ / ₄	—	45 ¹ / ₄	17020	16883	806 ¹ / ₄	—

Száz lei árfolyama: Zürich 280, Páris 1930, Budapest —, Bécs 39025, Prága 18-75

4 és fél százalékos évi kamattal együtt nyerhetik. A törlesztés 30 éven át tart és 1926 január elsején kezdődik. A bejelentési határidő 1926 december 4. A bejelentésre nyomtatott blanketák vannak, amelyeket nálunk a brassói és temesvári konzulátusoknál lehet beszerezni.

2. Az egyes német tartományok, községek és járások által kibocsátott kötvények, amelyeket 1919 előtt bocsátottak ki, szintén ezer márkára névérték után 25 R. M. névértékű címletekkel cserélik ki. Az 1918. december 31-e után kibocsátott kötvényeknél ezer márkára aranyérték után adnak 25 R. M. névértékű címleteket. Itt is elsősorban a régi (1920. június elseje előtti) birtokosokat elgútik ki, ugyancsak itt is az új címletek birókossági részvényeknek egy hasonló feltételű kisorsolásban, mint az állami kötvényeknél.

3. A német igazságügyi miniszter 1926. július 28-án rendeletet bocsátott ki a járadék-kötvények felértékeléséről. Ezen rendelet értelmében az Európában lakó kötvénytulajdonosok, hogy a felértékelésre vonatkozó jogaik el ne vesszenek, 1926. szeptember 30-ig kötelesek az egyes jelzálogteljesítések kötvényeiket bejelenteni. Ha pedig ez nem ismerőre el igényeiket, ennek érvényesítése iránt 1926. október 31-ig a német bíróságnál pert irdíttani. A megindítandó per költségeit, amennyiben a bejelentő tulajdonjogát elveszíri, a jelzálogbank viseli. — Az összes erre vonatkozó kérdésekre részletes felvilágosítás nyerhető az egyes német konzulátusoknál.

A zölden kaszált zab exportja. B. k. restből jelentik: A CFR vezérigazgatósága rendeletet küldött azt az állomások főnökeikhez, amelyben közli, hogy a zölden kaszált zab exportját a minisztertanács szabaddá tette 2000 lej vagonenkénti illeték mellett, tehát a jövőben az exportra feladott ilyen küldeményeknél ne kérjenek autóriációt a feladóktól.

Hat ország bankjegyforgalma állabb kimutatást közölne, Bulgária, Románia, Magyarország, Belgium, Finnország és az Egyesült-Államok bankjegyforgalmáról, ugyancsak az államok bankjegyeinek fedezetül szolgáló értékeiről.

	Bulgária, aug. 14-én
Leszámitolási kamat	10%
Bankjegyforgalom	3 656 5 m. leva
Értékvesztés	60 1 " "
Állami adósságok	4 662 9 " "
	Románia, aug. 28-én
Leszámitolási kamat	6%
Bankjegyforgalom	21,048 710 m. lej
Értékvesztés	7,019 908 " "
Állami adósságok	3,832 278 " "
	Magyarország, aug. 31-én
Leszámitolási kamat	6%
Bankjegyforgalom	431,529 4 m. pengő
Értékvesztés	169,377 8 " "
Állami adósságok	151 522 6 " "
(Egy pengő = 12 500 korona)	
	Belgium, aug. 5-én
Leszámitolási kamat	7%
Bankjegyforgalom	8 993 1 m. frank
Értékvesztés	390 6 " "
Állami adósságok	543 3 " "
	Finnország, aug. 23-án
Leszámitolási kamat	7%
Bankjegyforgalom	1 259 8 m. márka
Értékvesztés	1 284 7 " "
Állami adósságok	237 5 " "
	Egyesült Államok, szept. 1-én
Bankjegyforgalom	4 864 086 m. dollár
Értékvesztés	8 417 373 " "
(Az értékvesztés összegében benne van az állami 4 511 228 millió dollár értékű forgalomban lévő ércpénz).	

Október elsején összeszámolják az összes vasúti kocsiakat, mozdonyokat és gördülőanyagokat. A CFR vezérigazgatósága közölte, hogy október elsején összeszámolják a CFR rendelkezése alatt álló összes vasúti kocsiakat, mozdonyokat és egyéb gördülőanyagokat. Az összeszámolásnak az a célja, hogy a beérkezett adatok alapján egy kocsibeosztási rendszert készítsenek.

Hirdessen az Uj Keletben

APRÓHIRDETÉSEK

Egyszeri kiadásnál egy szó 4 lej, vastagabb betűvel 8 lej. Legkisebb apróhirdetés 40 lej. Állásajánlatoknak 80% kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Eljegyzési hírek díja 250 lej, előfizetőknek 150 lej

Több eükelő orthodox rabbi által elismerve, **svajci krém sajt** 1/8-os ementáli dobozokban L. Schmerling, zürichi sajtgyár lakata és gyedárúsítása Nagyrománia területére **Klein Oudn** keresek. Igynökség, **Oradea**, Strada Petru Maior 7. Telefon 7-10

Fiatalember, ki bírja a román, német, francia és magyar nyelvet, megfelelő állást keres, gyermeknevelést is vállalna. Cim a kiadóhivatalban.

Cluj legforgalmasabb utcájában jól bevezetett üzlethez pénzes társ keresünk. Ajánlatok „Fényes exitercia” alatt a kiadóba.

NUNWALD **Str. Vlahuța (vele) Bolva-n.) 3. Telefon 147**

Üvegcsiszoló, és tükör-nyír. Táblatöveg szaktár és üvegcsiszoló vállalat. **Kibbs tételek újrafelcsiszolása** 1907

Ke estetik zsidó egyetemi halgató, németben, románban perfect, petrolyári igazgató két negyedik gimnázis a fiatal nevelőknek. Uri ellátáson kívül havonta 2000 lej díjazás. Cim a kiadóban. 1794

Fris **שש** helybeli, és u adalmi, **kehén- és hivályfej** hivatalba hához szállítva. Ugyzintén friss vaj és egyéb tejtermékek, továbbá (nem kossel) a teavaj viszont eladóknak is legjutá nyosabb árban beszereshető Elek S. „Aurora” tejüzemében — **Vizu. 8. és P. M. Viteazul (v. Szócheny) tér 14. sz. a. bodogás** iában.

Sörlefejtéshez érő egyént rakományoknál f. l. veszek. **Czirens Dukasz Str. Bucovina 28. 1793**

Fiatalember, ki chimist, asit tud. tanítói állást keres árosban vagy községben, esetleg más hivalkozási foglalkozás mellett. **Bani Mór, Ajud, Str. Barnutia 7. 1818**

Átmeneti kabátok
Neumann M.
férfiruhaáruhaza
Cluj, Piata Unirii (Főter) 14

Czemben levő gőzcse épgyári berendezés, mely áll egy 1910-ban gyártott hullámos tűzszekrényt 12 lóerős, 10 atm. lokomóbi, — egy Marceggi gyártmányú 1. sz. osigaprés, egy pár agyaggyűrő benger, egy Pat nt és egy Record levágóasztal, 28 ezer francia cserépszárító tárcsa, kovácsmohely felezéselés és egyéb fészterlési tárgyak e'adók. Cim Hálásztélé gőzcserépgyár, Zala u. 1908

Fchadcherek kéretnek címteet a kiadóhivatalba „M gntis. viselő” jelgőre levében közölni. 1821

Fiatal ügyes segéd ki képkerekezéshez jól ért, állat nyer, Porcellánház Timisoara, Lloyd-sor. — Szombaton zárva.

Sürgősen eladó fraggott keretti antik tücsör, díszes állólámpa 2 kandalló, jókarban levő amerikai írógép, nagyon olcsón. Strada Radu 4. Óvár.

Barzol

Fierarie Vasúzet

Cluj-Kolozsvár, Piata M. Vit. 18

Telefon 1049

Nagymennyiségű fajta olcsón eladó, — Danit ut 145, Kovács. 1828

SZINHAZ MŰVÉSZET

A színházi iroda közleményei.

Tolnay Andor keddea megérkezett és m'r a próbákon résztvev. Csütörtökön Mericza grófnét játaza és szombaton este a Muzikus Ferkó lesz az első premier Tolnay Andorral.

Heti műsor

Csütörtök: Mericza grófné (Kirácsenyi, Tolnay, Ihász fellépésével. Napibérlét 9 sz. B. Sorozatszám 54.)

Péntek: Darasztészek (Ujdonág, 5 ödezőr. Neményi Lilivel és Istvánnet. Sorozat 55.)

Szombat: Muzikus Ferkó (O. erettujdonság, elk. ör. Lengyel Irén, Neményi, Tolnay, Ihász, Selezecy Mihályly 1. Premierbérlét 9 sz. Sorozatszám 56.)

Vasárnap d. u. fél 3-kor: Muzikus Ferkó (Lengyel Irén, Neményi, Tolnay, Ihász Selmezy Mihálylyal. Rendes helysarak. Sorozat 57.)

Vasárnap 6-ór: E. ő (Ujdonág 4 edszer. Peor Lilivel, Leszállított helyárok. Sorozat 58.)

Vasárnap háromnegyed 9-ór: Muzikus Ferkó (3-adszor. Bérlészetnet. Sorozat 59.)

Hétfő: Muzikus Ferkó (Napi bérlét 10 sz. A. Sorozat 60.)

Kedd: Muzikus Ferkó (Napi bérlét 10 sz. B. Sorozatszám 61.)

Szerda: Muzikus Ferkó (6-cdszor. Bérlészetnetben. Sorozatszám 62.)

Hölgyeim!

Bárony-és filz modellek

ékezték az

„IDEAL” kalapszalomba

Feltűnő olcsó árak. Filz és bárony átalakítások gyári áron 48 óra alatt készülnek. Cluj, R. Ferd. 8.

Perzsa szőnyegek

és használt gyári szőnyegek gyönyörű mintákkal minden méretben

részletfizetésre is.

Rosenberg szőnyegkereskedésében Cluj, Calea Victoriei 5.

Szerkesztő adóhi

1229 (Bra

1926 Szept

1926 Szept

1926 Szept

1926 Szept

1926 Szept

1926 Szept

1926 Szept

1926 Szept

1926 Szept

1926 Szept

1926 Szept

1926 Szept

1926 Szept

1926 Szept

1926 Szept

1926 Szept

1926 Szept

1926 Szept

1926 Szept

1926 Szept

1926 Szept

1926 Szept

1926 Szept

1926 Szept

1926 Szept

1926 Szept

1926 Szept

1926 Szept

1926 Szept

1926 Szept

1926 Szept

1926 Szept

1926 Szept

1926 Szept

1926 Szept

1926 Szept

1926 Szept

1926 Szept

1926 Szept

1926 Szept

1926 Szept

1926 Szept

1926 Szept

1926 Szept

1926 Szept

1926 Szept

1926 Szept

1926 Szept

1926 Szept

1926 Szept

1926 Szept